

» L'ENTREVISTA DEL DIUMENGE

>>> Ve de la pàgina anterior

Ben Gurion català, però aquests no sé què seran. Jo, a la vista del que passa, ho tinc ben clar. L'única solució que tenim és demanar anar per lliure. Encara que sigui amb un sistema de lliure associació com el que deien els bascos. Segueixo el tema de l'Estatut. Els socialistes fan el paper que han fet tota la vida, el PP també fa el que li toca. Però ERC... Jo, quan era al Parlament, i no era dels seus, els donava la raó en moltes coses. On ha quedat tot allò?

—Algú us ha deixat de saludar o us ha retirat la paraula?

—Això sí que ho dic amb satisfacció: sóc un home que encara vaig als bars, que és on la gent et diu les coses amb franquesa, i no més rebo mostres d'afecte. Amb gent que abans potser havien estat opositors hi tinc, més aviat, una bona relació. Hi ha una persona o dues que no em saluden, però no és d'ara, sinó que ja ve del primer o el segon any de ser alcalde.

—Per què no ha estat un bon negoci dedicar-vos a l'alcaldia?

—Jo era manyà d'obres i havia treballat per a l'Ajuntament. Havia muntat la calefacció a les escoles, i en ser alcalde em vaig tallar una font important d'ingressos. Si hagués continuat fent la feina que em donava l'Ajuntament abans, a part que la gent ho hauria criticat, vaig veure que no era ètic. I vaig plegar. Però en tot vaig fer igual. Quan era alcalde, hi havia gent que venia i em deia «fem-ho així, d'amagatotis, i tu hi fas soci...». No hi vaig voler entrar mai. A l'alcaldia em guanyava la vida com un encarregat de Tradema. No em queixo, perquè hauria pogut plegar quan volgués, però no ho vaig fer. Econòmicament, vaig fer un mal negoci, però humanament crec que em vaig enriquir.

—Heu rebut amenaces de mort?

—Les primeres van ser l'any 82, quan vam fer les normes subsidiàries de Solsona. Un dia va venir la Guàrdia Civil a l'ajuntament i va dir «fora, que hi ha una bomba!». La gent va sortir d'estampida i, en baixar al carrer, a l'entrada, vam veure una caixa on deia «explosivos». Vam quedar parats mirant la caixa, i va baixar el jardiner que hi havia en aquella època a l'Ajuntament, que era el cap dels trabucaires, va agafar els explosius i va marxar. Era una caixa de pólvora per als trabucs! Un altre dia a la nit, un de Solsona que quedava afectat pel planejament i havia de donar terreny a l'Ajuntament, em va telefonar i em va dir «et mata-ré!». Però resulta que el vaig conèixer, i li vaig dir «sí, em matareu? Quan ho voleu fer, com a l'Oest, demà al matí, a baix al Pont? Si voleu ja hi podem anar». Jo llavors ja m'ho prenien en broma, i li vaig dir «et recordo que tu no toques els senglars, i jo sí. Si vols, provem-ho». I per l'afer de les normes subsidiàries ja no vaig rebre cap més amenaça.

—També en va rebre per l'afer de la bandera?

—Abans i tot. I va ser una de les satisfaccions que he tingut. Va venir el Ral-li Catalunya a Solsona, i els organitzadors van voler que l'alcalde donés la sortida. En arri-

J. R.

Llumà ha aparcat la política, però li agrada passejar-se per Solsona i mantenir el contacte amb els veïns

bar, hi havia el governador civil de Lleida, i em va dir que la sortida s'havia de fer amb la bandera espanyola. Jo li vaig dir «em sap greu, però jo en tinc una, de bandera, i a Solsona ho farem amb aquesta. I si no, no cal que em convideu». Ho van discutir i van proposar fer-ho amb la catalana i l'espanyola, un bilingüisme de banderes. Jo ho vaig fer en un costat amb la catalana, i ell, que era a l'altre costat, tot d'un plegat, va venir, em va tibar la bandera catalana, i em va dir «ara vés cap allà i

agafa la bandera espanyola». Li vaig dir que no volia comèdies, es va enfadar i va marxar. Al cap de quinze dies vaig participar, a Lleida, en una ponència on es decidien a qui donaven els habitatges socials. Hi vaig tornar a trobar el governador, que era valencià, i ens entenem perfectament. Resulta que allà tothom parlava en castellà, i quan em va tocar a mi, vaig contestar en català. Em va mirar i em va dir «no le entiendo». Jo em vaig dirigir a un funcionari que ja coneixia, i li vaig dir: «escolti, vos-

tè m'entén?». Em va dir «oi tant! Perfectament». Vaig continuar parlant en català, i el governador, enfadat, va dir «se levanta la sesión, no acordamos nada». A la nit em va trucar Jordi Pujol, que havia rebut una trucada de Martín Villa, per demanar-me què havia passat a Lleida. Li ho vaig explicar: «a Solsona ha passat això, i a Lleida això altre, que suposo que és una revenja», i em va dir «ben fet, aguanta». Va sortir als diaris i vaig rebre amenaces. Mentrestant, Pujol va parlar amb Martín Villa,

que va dir al governador que tornéssim a fer la reunió i que cadascú hi parlés com volgués. Són anècdotes, però en el fons n'estic satisfet. Tot això ara sembla broma, però quan rebia cartes a casa, per això i després per l'afer de la bandera, era preocupant.

—Heu hagut de sacrificar la vida familiar per ser alcalde?

—He tingut la sort de tenir la dona sempre al costat, i no m'ha recriminat mai res, al contrari. Evidentment, hi va haver moments en què no vaig poder estar prou amb la família, i ara gaudeixo amb els nens del que no vaig gaudir dels meus fills. Però encara que hi podia haver passat més temps, no crec que l'Ajuntament em privés de la vida familiar.

—El càrrec d'alcalde portava implicites altres obligacions, com aconsellar els veïns?

—La gent, sobretot les dones, estaven acostumades a venir-te a explicar els problemes familiars i a demanar que aconsellés els seus marits. Fins i tot em deien el jesuïta. Jo no sabia que l'alcalde, a més a més, hagués de fer de consultor econòmic o sexual. Però això també m'havia donat alguna satisfacció. Era complicat, perquè jo no podia cridar un home i allòonar-lo. Però una dona hi va insistir tant que m'hi vaig veure obligat. Jo no sabia com enfocar-ho. Era un home que treballava al bosc, jugava, li agradava alternar i no portava diners a casa, i li vaig fer un sermó. Ell va aguantar, i al cap d'un any van tornar tots dos, i em van donar les gràcies. Em van dir que, si no ho hagués fet, qui sap com haurien acabat.

LES FRASES

» «Vaig ser alcalde una mica per accident. La meva intenció no era dedicar-m'hi tants anys»

» «Un guàrdia civil de Solsona em va pegar perquè no li volia parlar en castellà»

» «Sempre deia a Jordi Pujol que no seria el Ben Gurion de la política catalana»

» «He tingut la sort de tenir la dona sempre al meu costat, i no m'ha recriminat mai res, al contrari»

» «Jo no sabia que l'alcalde, a més a més, hagués de fer de consultor econòmic o sexual, però això també m'ha donat alguna satisfacció»

ELS 4 CANTONS

—Tothom té el que es mereix?

—No tothom.

—Quina és la seva millor qualitat?

—Em sembla que l'honradesa.

—I el seu principal defecte?

—Em costa reconèixer quan una cosa em surt malament.

—La part o característica del seu cos que li agrada menys?

—Que no em puc moure amb la lleugeresa que voldria.

—Quants diners són un bon sou?

—Depèn de les obligacions que té cadascú.

—Quin llibre li hauria agradat escriure?

—«Todos los catalanes son una mierda», de Xavier Polo. Per despertar consciències.

—Quin és el millor invent de tots els temps?

—La locomoció.

—Quin personatge històric o de ficció convidaria a sopar?

—Ben Gurion.

—Un mite eròtic.

—La meva dona. Encara que aquesta parcel·la de la vida no ha

estat mai el meu fort.

—Un costum intocable en el seu dia a dia.

—Donar menjar als gossos.

—Completi la frase: la vida és...

—La vida pot ser meravellosa.

—Un matrimoni gai és com qualsevol altre?

—Amb tot el respecte, però no.

—Per naturalesa, la gent és bona, dolenta o regular?

—És bona, però ens espantem.

—Què no perdonaria mai?

—Que em fessin fora de la meua terra.

—Faci un paradís amb tres ingredients.

—Una Catalunya independent.

—Salut, diners i amor, en quin percentatge per ser feliç?

—El principal és l'amor.

—Un lema de la seva vida.

—Intentar ser honorat, respectar i ser respectat.